

ПІВОРИТТИ СВІТІ ДЛЯ ЗГОДИ І ЛЮБОВІ

Вінграновський Микола Степанович
(1936-2004)-

український
письменник-
шістдесятник,
режисер, актор,
сценарист і поет.

Рекомендаційний список літератури

Надія Степула: «Час подарував йому рідкісний шанс лишитися в літературі мольфаром, чаклуном слова. Його поезію і прозу любили і люблять не тільки ровесники, а й молоді. Це ознака справжності».

Галина Терещук: «У розмовах про українську літературу другої половини 20 століття ім'я Миколи Вінграновського звучить, як метафора»

Народився М. С. Вінграновський 7 листопада 1936 року в містечку Первомайськ на Миколаївщині. В 1960 р. закінчив ВДІК (Всесоюзний державний інститут кінематографії). Перші поетичні публікації Миколи Вінграновського датуються 1957 роком (журнал «Дніпро» 2).

Збірки віршів, які виходили за життя автора: «Атомні прелюди» (1962), «Сто поезій» (1967), «Поезії» (1971), «На срібнім березі» (1978), «Київ» (1982), «Губами теплими і оком золотим» (1984), «Вибрані твори» (1986), «Цю жінку я люблю» (1990), «З обійманих тобою днів» (1993), «Любово, не прощавай!» (1996).

Вірші та прозові твори Миколи Вінграновського для дітей виходили у збірках: «Андрійко-говорійко» (1971), «Мак» (1973), «Літній ранок» (1976), «Первінка» (1977), «Літній вечір» (1979), «Ластівка біля вікна» (1981), «На добраніч» (1983), «Кінь на вечірній зорі» (1987), «У неквапи білі лапи» (1989), «Северин Наливайко» (1996), «Козак Петро Мамарига» (2001), «Сіроманець» (2001), «Іде кіт через лід» (2003).

Поезія Миколи Вінграновського відзначається особливою експресією, глибиною образів, мелодичністю, багатою мовною палітрою та вмінням передавати складні внутрішні стани. На вірші автора написано багато пісень, в тому числі у бардівському жанрі. Микола Вінграновський автор прозових творів: «Світ без війни» (1958), «Президент» (1960), «Сіроманець» (1977), «Гусенятко» (1978), «Літо на Десні» (1983), «Низенько повязана» (1985), «В глибині дощів» (1985), «Пять повістей» (1987), «Чотирнадцять столиць України» (1996), «Манюня» (2003).

Як кіноактор, зіграв у 4-х художніх фільмах. Найвідоміша роль Миколи Вінграновського Івана Орлюка у фільмі «Повість полум'яних літ» (1961, сценарій О. Довженка). Цей фільм отримав нагороди міжнародних фестивалів у Каннах, Лондоні та Лос-Анджелесі. Микола Вінграновський режисер 5-и художніх та 8-ми документальних фільмів.

Микола Вінграновський був першим президентом міжнародного ПЕН-клубу, що репрезентує українську літературу у світовому масштабі. Творчість автора отримала належне визнання. Серед багатьох літературних нагород, відзнак та премій Микола Вінграновський лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка (1984).

Помер 26 травня 2004 року в Києві.

КНИГИ МИКОЛИ ВІНГРАНОВСЬКОГО

Вінграновський М. С.

Атомні прелюдії : поезії / М. Вінграновський. - Київ : Радянська школа, 1962. - 118 с.

Вінграновський М. С.

В глибині дощів : повісті, оповідання / М. С. Вінграновський. - Київ : Радянський письменник, 1985. - 255 с.

Вінграновський М. С.

Вибрані твори : [поезія, проза] / М. С. Вінграновський ; авт. передм. Л. Талалай ; упоряд. А. Качана ; ред. В. Осадчий. - Київ : Дніпро, 2004. - 832 с. : портр. - (Бібліотека Шевченківського комітету)

Вінграновський М. С.

Вибрані твори / М. С. Вінграновський ; передм. І. Дзюби. - Київ : Дніпро, 1986. - 463 с.

Вінграновський М. С.

Вибрані твори : у 3-х т. / М. С. Вінграновський. - Тернопіль : Богдан. - 2004. - (Маєстат слова).

Т. 1 : Поезії: 1954-2003 / вступ. ст. Т. Салиги. - 400 с

Вінграновський М. С.

Вибрані твори : у 3-х т. / М. С. Вінграновський. - Тернопіль : Богдан. - 2004. - (Маєстат слова).

Т. 2 : Северин Наливайко : роман / передм. І. Дзюби. - 400 с

Вінграновський М. С.

Вибрані твори : у 3-х т. / М. С. Вінграновський. - Тернопіль : Богдан. - 2004. - (Маєстат слова).

Т. 3 : Повісті й оповідання. - 352 с

Вінграновський М. С.

Губами теплими і оком золотим : поезія / М. С. Вінграновський. - Київ : Радянський письменник, 1984. - 62 с

Вінграновський М. С.

Кінь на вечірній зорі : повісті : для середнього та старшого шкільного віку / М. С. Вінграновський. - Київ : Веселка, 1987. - 197 с

Вінграновський М. С.

Київ : поезії / М. С. Вінграновський. - Київ : Дніпро, 1982. - 156 с

Вінграновський М. С.

На добраніч : повісті та оповідання : для молодшого та середнього шкільного віку / М. Вінграновський. - Київ : Веселка, 1983. - 78 с. : іл.

Вінграновський М. С.

На срібнім березі : поезії / М. С. Вінграновський. - Київ : Молодь, 1978. - 96 с

Вінграновський М. С.

Поезії / М. С. Вінграновський. - Київ : Художня література, 1971. - 175 с

Вінграновський М. С.

П'ять повістей : повісті / М. С. Вінграновський. - Київ : Дніпро, 1987. - 166 с. - (Романи й повісті)

Вінграновський М. С.

Сто поезій / М. С. Вінграновський. - Київ : Молодь, 1967. - 128 с.

Вінграновський М. С.

У глибині дощів / М. С. Вінграновський. Земля під копитами : роман : повість / В. Дрозд. - Київ : Дніпро, 1980. - 165 с. - (Романи й повісті)

Вінграновський М. С.

Цю жінку я люблю : лірика / М. С. Вінграновський. - Київ : Дніпро, 1990. - 205 с. : портр., кол. іл.

Винграновский М. С.

Лето на Десне : Повести и рассказы : авториз. пер. с укр. / М. Винграновский. - Москва : Советский писатель, 1987. - 320 с

Винграновский М. С.

На серебряном берегу : стихотворения. Поэма / М. С. Винграновский ; авториз. пер. с укр. Н. Котенко. - Москва : Советский писатель, 1983. - 128 с

ТВОРИ МИКОЛИ ВІНГРАНОВСЬКОГО У ЗБІРНИКАХ, ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

Вінграновський М. С.

Сонети / М. С. Вінграновський // Живиця : хрестоматія української літератури ХХ ст. : у 2-х кн. - Кн. 2 / вступ. ст. П. П. Кононенко ; упоряд М. М. Конончук. - Київ, 1998. - С. 423 - 438. - До кожного письменника надається критична літературознавча стаття

Вінграновський М. С.

Марення в пущі / М. Вінграновський // Світо-Вид : літературно-мистецький збірник / відп. ред. Б. Бойчук. - Київ ; Нью-Йорк, 1990. - Вип. 2. - С. 121 .

Вінграновський М. С.

Поезія / М. Вінграновський // Відлуння десятиліть. Українська література другої половини ХХ ст. : навч. посіб. / упоряд. М. О. Сорока. - Київ, 2005. - С. 415-428 - (Шкільна бібліотека) (Українська література).

Вінграновський М. С.

Ранні поезії / М. Вінграновський // Березіль : літературно-художній та громадсько-політичний журнал Національної Спілки письменників України. - 2006. - N11/12. - С. 140-152.

Вінграновський М. С.

Ластівко біля вікна : [текст вірша] / М. Вінграновський // Шлях освіти : наук.-метод. журн. - 2011. - № 3. -2-а с. обкл.

Вінграновський М. С.

Під вікном любові : вірші / М. Вінграновський // Дніпро : Літературно-художній та суспільно-політичний журнал. - 2006. - N11/12. - С. 89-91.

Вінграновський М. С.

"Я поет однієї ноти": розмову з поетом вів О. Ільченко / М. Вінграновський // Сучасність : щомісячник незалежної думки. - 2009. - N5. - С. 3-9.

ЛІТЕРАТУРА ПРО МИКОЛУ ВІНГРАНОВСЬКОГО

Арсирій С.

Пишу тобі знов і знов...: Пам'яті Миколи Вінграновського / С. Арсірій // Кур'єр Кривбасу : література, культурологія, політика, народознавство. - 2006. - N9(202). - С. 156-159.

Артюх Н.

Почути весняний грім : система уроків за творчістю Миколи Вінграновського / Н. Артюх // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2006. - N2. - С. 6-10.

Бєлікова Ю.

Трохи про Миколу : [спогади про М. Вінграновського] / Ю. Бєлікова // Сучасність : щомісячник незалежної думки. - 2009. - N 11. - С. 170-191.

Білінкевич О.

Трохи про Миколу : [спогади про М. Вінграновського] / О. Білінкевич // Сучасність : щомісячник незалежної думки. - 2009. - N 11. - С. 170-191.

Більчук М.

Українські та зарубіжні письменники: розповіді про життя і творчість : посібник для вчителів початкових класів, учнів, учителів-словесників, студентів педагогічних навчальних закладів / М. Більчук. - Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. - 240 с.

Богдан С.

Міфотворчість Миколи Вінграновського (на прикладі поезії "У синьому небі я висіяв ліс...") / С. Богдан // Слово і Час : науково-теоретичний журнал. - 2009. - N7. - С. 24-32.

Богдан С.

Словобоязливість як явище, або Чи був насправді кінь? : етюд про два твори і один страх Миколи Вінграновського / С. Богдан // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах : науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. - 2010. - N 7. - С. 53-55. .

Бурко О.

Література українського романтизму. 9 клас / О. Бурко // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах : Науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. - 2011. - N 3. - С. 46-57.

Василішина О.

Краса родинних стосунків в оповіданні Миколи Вінграновського "Гусенятко" / О. Василішина // Українська література в загальноосвітній школі : Науково-методичний журнал. - 2011. - N 10. - С. 37-39.

Гаврилова Г.

Роман М. Вінграновського "Северин Наливайко" / Г. Гаврилова // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України : Щомісячний всеукраїнський науково-методичний журнал. - 2007. - N3. - С. 22-27.

Гальчук О.

Лірична сповідь Миколи Вінграновського / О. Гальчук // Слово і час : Науковий журнал Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України та Національної спілки письменників України. - 2007. - N4. - С. 3-12.

Гужва В.

Незасклене ваїкно народу: До 70-ліття Миколи Вінграновського / В. Гужва // Дивослово : Українська мова й література в навчальних закладах : Науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. - 2006. - N11. - С. 50-54.

Дзюба І. М.

З криниці літ : у 3-х т. / І. М. Дзюба. - Київ : Києво-Могилянська Академія. - 2006.

Т. III : Літературні портрети. Дніпровський меридіан. Зі спогадів. - 2007. - 896 с. :

Добролежа А.

Микола Вінграновський у спогадах, листах і кіно: До 70-річчя поета, кінорежисера, кіноактора / А. Добролежа // Вітчизна : літературно-художній та громадсько-політичний журнал письменників України. - 2006. - N9/10. - С. 128-141.

Євдокимова Н.

Микола Вінграновський - поет-візіонер, котрий любив / Н. Євдокимова // Літературна Україна - 2013. - N 43 (7 листопада). - С. 9..

Єрмоленко С.

"Слово на долоні мови". Мовосвіт Миколи Вінграновського / С. Я. Єрмоленко // Вивчаємо українську мову та літературу. - 2012. - N 16/17/18. - С. 81-84.

Жила С.

Вивчення історичного роману Миколи Вінграновського "Северин Наливайко" в школі / С. Жила // Українська література в загальноосвітній школі. - 2011. - N 10. - С. 23-29.

Жулинський М. Г.

Українська література: творці і твори : учням, абітурієнтам, студентам, учителям / М. Г. Жулинський . - Київ : Либідь, 2011. - 1152 с.

Йовенко С.

Слово про Миколу Вінграновського до його невідбутого 70-річчя / С. Йовенко // Українська культура : культурно-освітній та літературно-мистецький ілюстрований журнал. - 2006. - N11. - С. 4-6.

Йовенко С.

Стус чи Вінграновський? : запитання з коментарями та без коментарів / С. Йовенко // Українська літературна газета. - 2012. - N 7 (6 квітня). - С. 1.

Кайдаш А. М.

Фауністичні образи в прозі Миколи Вінграновського: лінгвостилістичний аспект / А. М. Кайдаш, В. І. Хомич // Література та культура Полісся : збірник наукових праць / відп. ред. та упоряд. Г. В. Самойленко. - Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2020. - Вип. 98 : Серія "Філологічні науки", № 14. - С. 241-248.

Кіт Д.

Багатогранний таланти / Д. Кіт // Українська мова і література в школі : науково-методичний журнал. - 2006. - N7. - С. 51-53.

Кодлюк Я. П.

Сто двадцять розповідей про письменників : довідник для вчителя початкових класів / Я. П. Кодлюк, Г. С. Одинцова. - Київ : Наш час, 2006. - 203 с. - Загл. обл. : 120 розповідей про письменників

Кондратюк А.

З відстані літ: Спогад (Пам'яті Миколи Вінграновського) / А. Кондратюк // Кур'єр Кривбасу : література, культурологія, політика, народознавство. - 2006. - N12(205). - С. 146-150.

Креміль Т.

З обійнятих любов'ю літ на Богополі / Т. Креміль // Українська література в загальноосвітній школі : Науково-методичний журнал. - 2011. - N 10. - С. 48.

Креміль Т.

"Микола був найталановитішим з нас" : концепція творчості Миколи Вінграновського в оцінках Віталія Коротича / Т. Креміль // Українська література в загальноосвітній школі. - 2011. - N 10. - С. 20-22.

Кротенко А.

"Отут я серце винянчив для неба..." : до 75-річчя від народження Миколи Вінграновського / А. Кротенко // Літературна Україна : газета письменників України. - 2011. - N 42 (3 листопада). - С. 1.

Купцова В.

Системний підхід до вивчення мистецької спадщини Миколи Вінграновського / В. Купцова // Українська література в загальноосвітній школі : Науково-методичний журнал. - 2011. - N 10. - С. 35-36.

Лазарук М.

Лиш слова мого не чіпай! / М. Лазарук // Українська літературна газета. - 2016. - N 24 (9 грудня). - С. 2.

Ленська С.

Образ дітей війни у творах Гр. Тютюнника, В. Близнеця, М. Вінгранівського: До Дня Перемоги / С. Ленська // Українська література в загальноосвітній школі. - 2009. - N5. - С. 15-18.

Магістеріум : збірник. Вип. 8 : Літературознавчі студії / Національний університет "Києво-Могилянська Академія". - Київ : Києво-Могилянська Академія, 2002. - 110 с. - (Магістерські програми)

Марущак В.

Духовна міра таланту : про Миколу Вінграновського / В. Марущак // Літературна Україна : газета письменників України. - 2011. - N 41 (27 жовтня). - С. 1, 10-11.

Підопригова С.

Подолання соцреалістичного канону в повісті М. Вінграновського "Сіроманець" / С. Підопригова // Українська література в загальноосвітній школі. - 2011. - N 10. - С. 10-14.

Плотнікова Т.

Нащадкам про чарівника слова / Т. Плотнікова // Українська література в загальноосвітній школі. - 2011. - N 10. - С. 45.

Погрібний В.

Меч Вінграновського / В. Погрібний // Українська літературна газета. - 2013. - N 12 (14 червня). - С. 6-7.

Прядка Н.

Вивчаємо поезію Миколи Вінграновського "Бабунин дощ" / Н. Прядка, Г. Шулешко // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. - 2013. - № 6. - С. 27-29.

Рідний край : альманах Полтавського державного педагогічного університету. № 1 (26) / Полтавський державний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка. - Полтава : ПДПУ ім. В. К. Короленка, 2012. - 276 с. : портр., фот. цв.

Різник Л.

Від Антонича до Вінграновського / Л. Різник // Дзвін : Літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис національної спілки письменників України. - 2010. - N 9. - С. 146-149.

Рец. на кн.: "Екслібриси Евтерпи". - Літературознавчі статті. - Львів: НВФ "Українські технології", 2010. - 326 с.

Радзіх С.

Слова у вишиваних сорочках: Сценарії позакласних заходів : посібник для студентів філологічних факультетів та вчителів-словесників / С. Радзіх, Г. Злепко. - Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. - 112 с. - (Позакласні заходи). - (Моя творча скарбниця)

Рябий В.

Експромт для розходження тісних черевиків ногами поета / В. Рябий // Українська літературна газета. - 2019. - N 12 (20 червня). - С. 7.

Руссова В.

Середньовічні київські князі: інтерпретація Миколи Вінграновського / В. Руссова // Українська література в загальноосвітній школі : Науково-методичний журнал. - 2011. - N 10. - С. 8-10.

Салига Т.

Микола Вінграновський : Літературно- критичний нарис / Т. Ю. Салига. - К. : Радянський письменник, 1989. - 167 с

Салига Т.

Загадка одного шедевра : до 75-річчя Миколи Вінграновського / Т. Салига // Літературна Україна : газета письменників України. - 2011. - N 38 (6 жовтня). - С. 10-11.

Салига Т.

Народоствердне слово поета: До вивчення творчості Миколи Вінграновського / Т. Салига // Урок української : Науково-публіцистичний журнал. - 2007. - N1. - С. 49-51.

Салига Т.

"Себе ми знаєм зроду...", або українська історія в поезії Миколи Вінграновського / Т. Салига // Дзвін : Літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис національної спілки письменників України. - 2010. - N 11. - С. 119-123.

Салига Т.

"Цей Микола Вінграновський..." (аналіз одного твору) / Т. Салига // Слово і Час : Науково-теоретичний журнал. - 2011. - N 11. - С. 56-65.

Салига Т.

Із "біографії" одного вірша / Т. Салига // Літературна Україна : газета письменників України. - 2013. - N 18/19 (2-9 травня). - С. 12-13.

Салига Т.

Де до душі душа притислася або Лиш могила іде від могили до Бога... (Л. Талалай про М. Вінграновського та дещо про Л. Талалаю) / Т. Салига // Українська літературна газета. - 2012. - N 19 (21 вересня). - С. 16-17.

Салига Т.

"Люблю тебе, глибокий саде мій!" : гермениевтика образу / Т. Салига // Дзвін : Літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис національної спілки письменників України. - 2013. - N 1. - С. 123-132.

Салига Т.

Микола Вінграновський і не тільки він у критичній рецепції Валерія Шевчука / Т. Салига // Українська літературна газета. - 2012. - N 1 (13 січня). - С. 16-17. - Продовж. в наст. номері газети.

Салига Т.

Микола Вінграновський: "...Не одійде мій голос, голос мій не відлюбиться..." / Т. Салига // Слово і Час. - 2012. - N 1. - С. 17-29.

Салига Т.

Микола Вінграновський: прийди ж, гармоніє в стривоженість мою... / Т. Салига // Слово і час : наук.-теорет. журн. - 2013. - N 1. - С. 3-16. .

Салига Т.

"Ох, як би я хотів оці слова повторити ще через п'ятдесят літ..." : До річниці з дня народження Миколи Вінграновського / Т. Салига // Українська літературна газета. - 2014. - N 22 (7 листопада). - С. 16-17.

Салига Т.

Таїна загадки і "суперечлива гармонія" дискусій (герменевтичний полілог про поезію Миколи Вінграновського "Я сів не в той літак"...) / Т. Салига // Українська літературна газета. - 2013. - N 23 (15 листопада). - С. 16-17.

Салига Т.

Трикнижжя, якому півсторіччя / Т. Салига // Літературна Україна : газета письменників України. - 2012. - N 22 (31 травня). - С. 1, 6-7.

Салига Т.

У версифікаційному ареалі Миколи Вінграновського / Т. Салига // Дзвін : Літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис національної спілки письменників України. - 2012. - N 7. - С. 113-123.

Сапон В.

"Вінгранівський" / В. Сапон // Українська літературна газета. - 2016. - N 21 (28 жовтня). - С. 1, 3.

Семчишин Д.

Прикмети на позначення кольору в поезіях Миколи Вінграновського / Д. Семчишин // Українська література в загальноосвітній школі . - 2011. - N 10. - С. 17-19.

Слюсар А.

Микола Вінграновський. "Сіроманець" (урок мандрівка сторінками повісті) / А. Слюсар // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах : науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. - 2014. - N 4. - С. 21-26.

Старовойт Л.

Розмаїття строфічної палітри лірики Миколи Вінграновського / Л. Старовойт // Українська література в загальноосвітній школі : науково-методичний журнал. - 2011. - N 10. - С. 15-17.

Стецько Я.

Музикальність української та французької прози другої половини ХХ століття [Текст] : на матеріалі творів О. Довженка, М. Вінграновського та А. Боско / Я. Стецько // Слово і Час : науково-теоретичний журнал. - 2017. - N 2. - С. 20-31.

Сулима М.

Книжниця у семи розділах : Літературно-критичні статті й дослідження / М. М. Сулима. - Київ : Фенікс, 2006. - 424 с

Талалай Л.

Вінграновський М. : з неопублікованого / Л. Талалай // Літературна Україна : газета письменників України. - 2011. - N 40 (20 жовтня). - С. 7.

Тарнашинська Л.

Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління: (Історико-літературний та поетикальний аспекти) : [монографія] / Л. Тарнашинська ; Національна Академія Наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. - Київ : Смолоскип, 2010. - 632 с

Хруленко Т.

Вечір пам'яті Миколи Вінграновського / Т. Хруленко // Українська література в загальноосвітній школі : науково-методичний журнал. - 2011. - N 10. - С. 46-47.

Чеховська Л.

Зрозуміти поезію: Урок лінгвістичного аналізу поетичного тексту. 11 клас. / Л. Чеховська // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2006. - N2. - С. 23-27.

Чілачава Р.

"Святиться та любов": про Миколу Вінграновського / Р. Чілачава // Літературна Україна : газета письменників України. - 2020. - N 7/8 (29 лютого). - С. 8-9.

Шалата М.

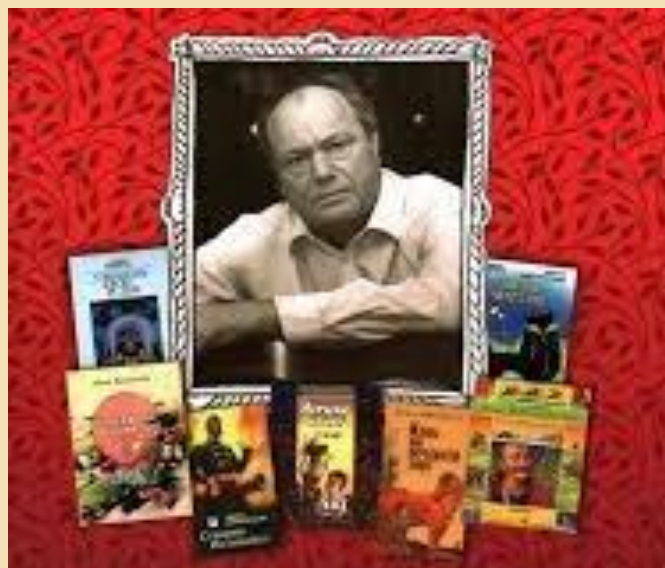
"Дивіться, гляньте: мій - то голос ваш" : до 75-річчя від дня народження Миколи Вінграновського / М. Шалата // Українська літературна газета. - 2011. - N 22. - С. 12-13.

Шарварок О.

Присутність, або Кілька випадкових зустрічей з Миколою Вінграновським / О. Шарварок // Київ : Літературно-художній і громадсько-політичний журнал письменників України. - 2006. - N11. - С. 109-11.

Юзьків Г.

Любовна лірика в ранній поезії М.Вінграновського / Г. Юзьків // Слово і Час : науково-теоретичний журнал. - 2011. - N 11. - С. 66-70.

*Шановні користувачі!
Вашій увазі представлена література
М. Вінграновського
та література про нього, яку
ви зможете знайти у фондах бібліотеки НДУ
ім. Миколи Тоголя*